

Crònica i dietari del Capella d'Alfons el Magnànim

Crònica i dietari del Capella d'Alfons el Magnànim

Data de creació: 2017-09-28 09:38:28 | Darrera modificació: 2017-09-28 09:38:28

Títol complet	Crònica i dietari del Capella d'Alfons el Magnànim
Escrit en	Segona meitat segle XV
Llengua	Castellà, Català, Llatí
Orígen	Eclesiàstic
Tipus	Dietari, Crònica
Interès	Històric, Polític, Filològic, Meteorologia

Descripció

Exemplar de l'ACCV (restaurat el 2006): mides 300x220 mm, text a dues columnes, amb escriptura gòtica textual de finals del segle XV. Composició: [2 fulls de guarda moderns] [+1 full del segle XX] [+7 fol. d'índex] + 195 fols. Numerats, foliats al marge superior dret en números romans en tinta roja [+ 2 fulls de guarda moderns].

Exemplar BUV, ms. 204: paper, 315x215 mm, en bon estat, rel·ligat en pergamí antic. [2 fulls en blanc] [+ portada a dues tintes] [+3 fols, de Prólogo] +842 pàgines [+1 full en blanc]. Teixell: Falcó. Anales del Real Convento de Predicadores de Valencia, 6. De la pàg. 807 (bis) a la 842 es copia una part del Dietari, lletra del segle XVIII.

Exemplar BUV, ms. 160: paper verjurat, mides 316x220 mm, lletra del segle xviii, escrit en línia tirada, rel·ligat en pergamí de l'època: [1 full en blanc] [+1 full de portada a dues tintes] [+1 full en blanc] +771 pàg. [+ 2 fulls en blanc]. Teixell (modern): Dietari.

Exemplar ACPV, ms. 49: paper, mesures 300x215 mm, lletra del segle xviii a dues columnes, rel·ligat en pergamí d'època. Teixell: Varia 1. Dietaris. [3 fulls en blanc] +145 pàg. A continuació, trasllat del Dietari de Jeroni Sòria; a continuació conté un índex de matèries, toponímic i crònica, història Corona d'Aragó, Alfons el Magnànim, onomàstic (p. 377-421).

Temàtica

Crònica i dietari del Capella d'Alfons el Magnànim

Ubicació Arxiu del Reial Col·legi Seminari del Corpus Christi, sense signatura.
BUV, ms. 204. Còpia parcial a càrrec del P. Jaume Falcó (1565-1641).
BUV, ms. 160. Còpia completa del 1742.
Arxiu del Convent de Predicadors de València, ms. 49.
Còpia parcial i abreujada a càrrec del P. Bertomeu Ribelles, elaborada a partir del ms. 160 de la BUV.

Primeres línies [f.1r]: Iesus Christus sit mecum. Assit principio nostro gloriosa virgo Maria.
Canòniques d'Espanya, dels reys de Aragó e dels comptes de Barcelona, e de la hunitat de Aragó ab lo compdat de Barcelona, e memòria de les coses e fets antichs e pasat[s] e dels presents.
Aquesta hobra fon treta de les canòniques elibres dels pasats e antichs, en les quals és breument atrobat l'estament d'Espanya del començament del món tro al dia present, quales gentes e quals prínceps e senyors la han poseyda, senyoregada e governada.

Últimes línies [f. 194v]: Com fonch degolat l'om de Castelfabit. Divenres a .XXII. de maig, feren centència de un gentillhom de Castelfabit, home que pasava .LXX. anys; fonch degolat davant la cort del governador. Avia fet una mort sobre pau e treva e altres mals.

Context històric Combinació entre una crònica i un dietari que recorre la història de la península des dels primers pobladors fins a l'actualitat del seu autor (s. XV). El nucli de la crònica, que comprèn els tres primers apartats de l'obra, són els monarques de la Corona d'Aragó i els esdeveniments més importants vinculats a aquests. El relat més vinculat a l'escriptura personal es troba en el quart apartat del text, tot i que ja se'n desprenien algunes notes dietarístiques en els apartats segon i tercer, en què Miralles recull els esdeveniments més importants de la València del seu temps, viscuts en primera persona, amb una capacitat d'observació destacable

Crònica i dietari del Capella d'Alfons el Magnànim**Context geogràfic**

La crònica abasta tots els territoris vinculats a la Corona d'Aragó, altres punts geogràfics centre de diferents afers rellevants que tracta l'obra com ara Castella, Jerusalem, Troia o Roma. Dels continguts dietarístics, alguns dels capítols dins els apartats II i III, seguint l'edició de Rodrigo (2011), i en conjunt l'apartat IV, intitulat Actes de València, que se centra en notícies vinculades a la ciutat de València.

Bibliografia temàtica

ALARCON, Fèlix Manel (2010): «Sobre la vida de Vicent Ferrer, valencià universal», Ítaca. Revista de Filologia 1 (p 249-262).

DURAN, Eulàlia (1991): Sobre la mitificació dels orígens històrics nacionals catalans. Discurs llegit en la sessió inaugural del curs 1991-1992. Barcelona. Institut d'Estudis Catalans.

ESCARTÍ, Vicent J. (1998): Memòria privada. Literatura memorialística valenciana del segle XV al XVIII. València. Edicions 3 i 4.

LÓPEZ, Carlos (2005): Nobleza y poder político en el Reino de Valencia (1416-1446). València, Publicacions de la Universitat de València.

NAVARRO, Miguel (2006): Alfonso de Borja, papa Calixto III en la perspectiva de sus relaciones con Alfonso el Magnánimo. València, Institució Alfons el Magnànim – Diputació de València.

ROIG, J. Emili (2015): «Alfons de Borja i Roderic de Borja segons la Crònica i dietari del capellà d'Alfons el Magnànim», Mirabilia/ MedTrans, 1 (p. 140-158).

RYDER, Alan (1992): Alfonso el Magnánimo, rey de Aragón, Nápoles y Sicilia (1396-1458), Valencia, Institució Alfons el Magnànim.

SÁNCHEZ, Luisa María (2004): Las Cortes de la Corona de Aragón durante el reinado de Juan II (1458-1479). Saragossa, Institución Fernando el Católico.

TOMIC, Pere (1886): Historias e conquestes dels excellentíssims e catòlics reys de Aragó e de lurs antecessors, los comtes de Barcelona. Barcelona, La Renaixensa [1a ed.: Barcelona, 1495].

VILA, Pep; SIERRA, Eduard (2014): «Malfactors penjats i altres fets ocorreguts a València segons una carta conservada a l'Arxiu Municipal de Girona (1447)», Annals de l'Institut d'Estudis Gironins, vol. LV (p. 603-610).